

Universitätsbibliothek Paderborn

**Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi
Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici**

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

De Locustis, & Bruchis. Cap. iii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

DE LOCVSTIS, ET BRVCHIS.

Cap. III.

S V M M A R I V M.

- 1 Locuste, & cetera id genus animalia, an possint excommunicari.
- 2 Pænanon est, nisi secundum legem, infligenda.
- Excommunicatio solam ludit animam, ibidem.
- 3 Excommunicatio in irrationalibilia non infligitur.
- 4 Locuste, & cetera id genus animalia peccare non possunt.
- Excommunicatio infertur ob peccatum mortale ibidem,
- Excommunicatio non fertur in ratione expertem, ibidem.
- 5 Maledicere irritationabilibus est reservata.
- 6 Calamitates unde nobis eveniant.
- 7 Fiscus rapit, qui non accipit Christus.
- 8 Idem quod supra num. 6.
- Locuste copiose, Deo permittente, terra fruges absument, ibidem.
- 9 Idem.
- In excommunicationem non pauci incidunt, & quomodo, ibidem insinu.
- 10 Locuste Aegyptum universam devastarunt.
- Aegyptus, ob Pharaonis peccata, varijs affectis fuit angustijs, ibidem.
- 11 Idem quod num. 6.
- 12 Idem.
- Idem, quod supra num. 1, ibidem.
- Milites commissarij, & alij rapiunt, quod non accipit Christus, ibidem.
- 13 Locuste, & cetera id genus animalia non possunt excommunicari.
- 14 Muscæ in Hispania in fugam verterunt exercitum.
- Idem, quod num. 6. ibidem.
- 15 Excommunicatio, ut justa sit, qua concurrere debeant.
- 16 Excommunicatio, quando sit ipso jure nulla.
- Idem, quod supra num. 4. ibidem.
- Jurisdictionis defectus insanabilis, ibidem.
- 17 Paras sunt, quem non esse citatum, vel non esse legitimè citatum.
- Citatio est de jure naturæ, ibidem.
- Agens, non agit, nisi in paciente bene disposito, ibidem.
- 18 Excommunicatio, an in ignorantem ferrit posuit.
- 19 Maledictio quotuplex sit:
- Infans, furiosus, & his similes l. Cornelii non tenentur, ibidem.
- 20 Locuste, & cetera id genus animalia, agunt natura instinctu, & copiose terra fruges Deo permittente, absument.
- 21 Ficulnea, & alia à Domino maledicta.
- 22 Ficulnea habet sensum allegoricum.
- 23 Deus mirabilis in Sanctis suis, & illi univer sapient.

K k k k 3

Iacobus

- 24 Iacobus Nisibenus fonti, & pueris male-
dixit.
 25 Arguere non licet à peccatoribus ad De-
um, vel ad eum Sanctos.
 26 Corui à Sancto Cuthberto fugati.
 27 Idem, quod num. 6.
 28 Anguilla à S. Guilielmo Episcopo è lacu
Lemanio depulsa.
 29 Calamitates, quomodo superanda, &
abigenda.
 30 Idem.
Locusta, quo remedio expellenda, ibidem.
 31 Diabolo non maledicendum.
 32 Bononia laus.
*Bononia in calamitatibus ad Virginem
confugit, & quomodo, ibidem.*
*Bononiensem solemnis supplicatio, ibi-
dem.*
Iustiniani Cardinalis laus ibidem.
 33 Vestium Sancti Ioannis Apostoli mirifice
operationes.
 34 Idem quod num. 29.
*Angelus Roma super Adriani molem con-
spexit, ibidem.*
*Imago Deipara Virginis miranda opera-
tur, ibidem.*
 35 Cœlestis iræ vindicta supplicationum re-
medio mitigatur.
 36 In dubio is sensus sumi debet, qui actum
validat.
 37 Divina vindicta plerumque sevit in terra
fruges.
 38 A Beato Aphratre, & à S. Theodoro locu-
sta fuerunt fugatae & quomodo.
 39 Idem.
Pluvia cœlitus impetratae, ibidem in fine.
 40 Vesper Phaselitas fugax sunt.
Ab uno Friando expulsa, ibidem.
- 41 Pius stylus expellendi locustas, & cetera
id genus animalia.
 42 Idem, quod supra, num. 30.
 43 Idem.
 44 Excommunicatio non fertur, nisi insub-
sidium.
 45 Excommunicatio levibus causis non est
incutienda.
 46 Declarat num. 13.
 47 Maledicere irrationalibus est resu-
perstitiosa.
 48 Striges quandoque dæmonis opera de loco
ad locum realiter transferuntur.
 49 Striges quandoque realiter non deferun-
tur.
 50 Striges an fantastice, & non verè in ani-
malia convertantur.
 51 Dæmon in energumenos, & cultores suos
quid peccit.
*Dæmon potestatem habet super fantasiam
hominis ibidem.*
 52 Satan non tantum animas, sed etiam
corpora.
Christianorum indefessus oppugnat.
 53 Malefici pythonici, & his similes evi-
tandi.
 54 Magni damni causam suis dedere culto-
ribus.
 55 Idem quod num. 29.
*Conjurationes contra locustas, & cetera
id genus animalia, quomodo fieri debet
ant, ibidem.*
Idem, quod num. 30. ibidem.
Orationis effectus, qui ibidem.
 56 Miracula à quibusdam sanctis viris edi-
ta.
 57 Idem.
 58 Idem.
- PLURIES quæsumus fuit, nunquid
contra locustas, brucos, & alia ani-
malia irrationalia ad excommunica-
tionis, & anathematizationis sententias
pro

pto damnis illatis , aut , ne in futurum infē
rantur , procedi possit : Et quia supra alibi
pluribus egi de excommunicatione , quæ
contra peccatores infligitur , in hac quæ 4
stione pluribus fundamentis , & argumen-
tis pro utraque parte factis , partem affir-
mativam pro damnis , quæ hujusmodi
animalia inferre possent evitandis , tenuit
Cassanæus in amplijs . ejus consilio primo su-
per hac questione facta in quinque partes di-
visio pricipue in 5 . parte à num . 80 . usque in
fin . Ego autem ad præcedentia continuando ,
ejus opinionem minimè veram esse ex-
istimo rationibus infra scriptis .

2. Primiō enim † pœna nūquām infligī
debet , nīsi per legem imposta reperiatur ,
gloss 2 . in cap . 1 . de jur . patr . gloss . in sum . in
fin . 15 . quest . 8 . Felya . in cap . & si clerici ,
numer . 12 . in fin . de judic . & in terminis
Cassan . post plures per ipsum allegatos in
dict . conf . 1 . par . 5 . num . 45 . Pœna autem
excommunicationis solam animam , non s
corpus afficit . cap . si habes , 24 . quest . 3 . &
cap . si quis presbyterorum , de reb . Eccles .
non alien . nīsi per quaadām consequenti-
tiam . Quapropter est medicinalis , ut cap .
multi , § . nos verò & ibi Archid . num . 8 . 2 .
quest . 1 . cap . 1 . de sentent . excommun . in 6 .
gloss . fin . in cap . notandum , 24 . quest . 3 .
Abb . in cap . non dubium , num . 8 . de sent .
tent . excommu . Gemin . num . 5 . eodem tit .
& Lazari can . quest . specl . 1 . quest . 3 .
num . 1 .

3. Ideo in hominem , † non autem in irra-
tionalia , infligitur , cap . omnis Christianos ,
11 . quest . 3 . cap . 1 . & 9 : de offic . deleg . dict .
cap . 1 . de sent . excommun . in 6 . & conc-
Trident , in cap . 3 . de resor . fess . 25 . & quod
excommunicatio in rem inanimatam fer-
ri non possit , Felynus in cap . eam te ,

numer . 14 . ver . secunda declaratio , de
rescript . & Abb . in eod . cap . 1 . &
9 . numer . 4 .

Segundò , † pœna excommunicationis
non infligitur , nīsi pro peccato mortali ,
cap . nemo Episcoporum , & ibi Archid . 11 .
quest . 3 . & Navar . in cap . 27 . num . 9 , & 76 .
sed irrationalia , ut sunt locusta , vermes ,
brucus , ærugo , mures , ceteraque id genus
terræ frugibus undequaque infesta inani-
mata peccare non possunt ; cum usu ratio-
nis careant : quod simile videmus in infan-
te , & furioso , qui ex eo , quod delinquere
non possint , cùm rationis sint expertes ,
nulla in eos promulgari potest excommu-
nicationis sententia . Abb . in cap . ab excom-
municatio , numer . 7 . de rescript . Et , cùm
nullibi caveatur , quod similia animalia
possint excommunicari , in illa contra le-
gum dispositionem excommunicatio non
est extendenda ,

Inīo † irrationalibus maledicere in
quantum sunt creaturæ Dei , est peccatum
blasphemiarum ; maledicere autem eis , secun-
dum se consideratis , est otiosum , & va-
num , & per consequens illicitum , ita in-
quit Sanctus Thomas 2 . 2 , quest . 76 . art .
2 . in corpore proprie finem , D Gregor . in 4 .
moral . lib . 4 . cap . 3 . paulò post princip . Card .
Tolet . in instruct . sacerd . cap . 13 . circ . fin .
ver . uno modo , ubi , inquit , considerando ,
ut creaturæ sunt Dei , † Quod hoc casu il-
lis maledicere est peccatum mortale . Non
autem , nīsi justo Dei iudicio , & permis-
sione , ad fructuum devastationem dicta
animalia deveniunt . Nam cùm hujusmo-
di in mira multitudine , cuius non sit nu-
merus , non segetes modò , & vineas , sed
& arbores ipsas infestent , & destruant ,
his homines affliguntur suppliciis , his pos-
sus ,

nis, divina sic flagitante justitia, in Deum delinquentes plectuntur; nec ab re tam manifestum punitionis genus à Deo unquam iusfligitur, ut inquit D. Hieronymus super Malach. relatus in cap. revertimini, §. verbum effusionis. 16. quæst. 1. & ibi Io. de Terr. Crem. num. 23. & 24. & Majol. de admir. nat. reb. colloq. 1. §. experti id sumus, & §. jam hoc pag. 39. 9 & 40.

⁷ Quæ, t̄ licet ob innumera, eaque capitalia peccata, mortalibus soleant evenire, fit tamen sè penumero, ut hujusmodi pœnas, ex non facta decimarum solutione luamus. Congruum est enim, ut in quibus delinquimus in illis feriamur arg. l. sanc-tus. C. de pœn. ut si illi decimam non dereris, tu ad decimam revoceris: dabis im-pio militi, quod dare negas sacerdoti. Ma-jores enim nostri idem copiis abundabant; quia decimas Deo dabant: modo autem, quia discessit devotione Dei, accessit induc-tio fisci, S. Augustinus relatus in cap. tria-butæ, 16. quæst. 1. cap. majores, ubi etiam Archid. num. 3. ead. quæst. 7. & Card. Bel-larm. in 2. controv. gener. de cler. c. 52. §. nota tempore, tom. 2. Nec enim debentur decimæ clericis, quia boni sunt, sed quia clerici sunt, prout tributa dantur Regibus, non quia probi, sed quia Reges. Idem Bel-lar. eod. c. 25. §. alter error, ver tertio quia.

⁸ De hac re t̄ conqueritur propheta Ioël. & quasi memoranda, miraque dictu-rus ad attentiorē nos invitat auditum, dum ait. Audite hæc senes, & auribus percipite omnes habitatores terræ: Si fac-tum est illud in diebus vestris, aut in die-bus patrum vestrorum: super hoc filiis ve-stris narrate, filii vestri filiis suis, & filii eo-sum generationi alteræ. Residuum crucæ

comedit locusta, residuum locustæ come-dit bruchus, & residuum bruchi comedit rubigo. Ioë Proph. in cap. I. in princip. & Archid. in d. cap. revertimini in fin. 16. quæst. 1. ibi Io. de Tutt. Crem. numer. 23. idemque David cecinit. Et dedit ærugi-nifructus eorum, & labores eorum locu-stæ, psal. 77.

Alicubi tam enī t̄ ad tantum propriæ la-lutis contemptum ventum est, ut decimas, quæ de jure divino ecclesiis debentur, à clericis earum ministris totis viribus co-nentur subtrahere diversis modis, ejam violenter, & de facto, ad libitum an-factus tentantes, ut à laicis prædia jusque palcendi in eisdem prædiis ecclesiasticis, & jurisdictio ecclesiastica usurpentur: Unde fit, quod Dei decreta super solutione decimarum, & immunitate ecclesiastica non obseruentur: ex quo famæ & fiscitatem ori-untr; aliaque mala nos undique circum-veniant 3. Reg. cap. 17. & 18. & Rebuff. super concord. sub. rubr., de conclus. Later. conc. in gloss. ver. primò quedam, clerici-que plures, ac pluribus in locis, datis, gabellis, aliisq; oneribus directè vel indirec-tè, indebetē gravantur: Et à Christiatis fratribus, (maximè dolendum) ecclesiasti-ca, quæ de jure divino gaudere debent im-munitate privantur, bonisque, ac juribus ecclesiistarum, quæ sunt patrimonium Iesu Christi, ut probavi in c. 9. in si to. 1. sub diversis, & exquisitis modis spoliatur: ac le-ve peccatum dicunt nonnulli, Prælatos, ne sibi creditam jurisdictionem exercere possint, impedire. Nec desunt magistra-tus, qui ad talia connivere, & auctorita-tem præbere videntur; quos paternè ad-monuit Card. Baron. Quapropter non pau-ci ex communicationis sententiam à facis cano.

canonibus, sacroque concil. Trident. ut in cap. 11. sess. 22. de reformat. & Bull. Cen. Domini infictam, de qua pluribus in locis egimus, incurunt.

10 Propter Pharaonis peccata † omnibus est notum, Ranas, Cyniphes, Cynomias, & omne genus muscarum totam Aegyptum afflisse, & in ipsam Pharaonis regiam, & ejus servos penetrasse, ex quibus tota terra Aegypti corrupta fuit. Exod. c. 8. mortuaque fuere omnia Aegypti animalia; Israelis verò animalia fuerunt intacta, ac illæta; Pluitque Dominus gran-
dinem super terram Aegypti, & grando, & 12 ignis mixta pariter ferebantur, percussit grando, & omne lignum confregit: tan-
tum in terra Gessen, ubi morabantur filii Israel, grando non cecidit: ibid. Exod. cap. 9. cum autem adhuc induratum esset cor Pharaonis, ventus vrens levavit locustas, quæ ascenderunt super universam terram Aegypti, & lederni incunctis finibus Ae-
gyptiorum innumerabiles, quales ante il-
lud tempus non fuerunt, nec postea fu-
turæ sunt: operueruntque universam su-
perficiem terræ, vastantes omnia; Devo-
rata est igitur herba terræ, & quicquid pomorum in arboribus fuit, quæ grando dimiserat, nihilque omnino virens relin-
ctum est in lignis, & in herbis terra in cun-
cta Aegypto, ut eodem Exod. cap.
10. & Psalm. 77. ver. & dedit erugini-
cum seqq.

11 Legitur etiam † quod si audire nolueris vocem Domini Dei tui, ut custodias, & facias omnia mandata eius, venient super te omnes maledictiones istæ, & appre-
hendent te. Maledictus eris in civitate; maledictus in agro; maledictum horreum tuum, & maledictæ reliquiæ tuæ, malo-

dictus fructus ventris tui, & fructus terræ
tuæ, armenta boum tuorum, & greges
ovium tuarum: maledictus eris ingre-
diens; maledictus eris egrediens: Mittet
Dominus super te famem, & cesuram, & in-
crepationem in omnia opera tua, quæ tu
facies, donec conterat te, & perdat velociter,
propter adiunctiones tuas pessimas,
in quibus reliquisti me, Deuter. cap. 28.
& 32. Levit. c. 26. ver. quod si non audie-
ritis, serm. Thren, cap. 2. & dicto cap. re-
vertimini, 16. quæst. ubi Ioan. de Turre-
cram. num. 22.

12 Hodie verò, † quia hominum malitia valde crevit, & crescit in dies super terram, præter tuper expresas maledictiones, fruges, quas non absunt locustæ, bruchi, & alia Dei vindicis animalia, ac siccitatis immoderatae pluviae, & urentes venti non destruunt (quæ tamen etiam nunc plerumque experimur) adurit pruina, evertit grando, & contuadit, ac repentina rubigo disperdit. Non hic commemoro quæ adunca latronum manus abipiatur, quæ in-
opina incendi flamma devoret, inmunda-
tio aquarum absorbeat, & cœlestia flumi-
num tela comminuant. Ad hæc, si quæ supersunt, executores, & exactores, quos vulgus commissarios appellat, in explora-
toraginis homines, exhausti; populus autem, quem pacis optata tempore hostis gladius non devorat, interdum peste, aliisque morbis infestatur, & incommodis, quæ à Deo mittuntur, cùm omnia per ip-
sum facta sint, & sine ipso factum sit nihil. 10. cap. 1.

13 Primus omnium patens peccavit, inno-
cens terra maledicitur: Eam enim Deus, nisi assiduo hominis labore excolatur, spinas, & tribulos germinare jussit, non ideo

novum;

L III

Novum; sed ab ipsis mundi primordijs h[ab]itac[em] 15 via solebat Deus de peccatis nostris p[ro]cen-
tas sumere, ac hominis contumaciam vindicare Genes. cap. 3. Quapropter, cum locustæ, & bruchus, ceteraque ejus ge-
neris animalia, ob peccata hominum, excommunicationes, mandataque Dei contemnitum divinitus mittantur,
soleatque Deus in creaturis irrationali-
bus, ut in humanum usuro, & propter hominem factis hominem percutere: sententiam excommunicationis, ac censuram
in illas uti non debemus, sed orationibus, nec his remedijis sunt expellenda hu-
justmodi animalia. Si enim sunt, ut p[ro]p[ter] illi-
mè, verèque credendum est, talia flagella à Deo, cur ad sinistram potius, quā ad dexteram deflebas? Cur Deum relin-
quens, qui vulnerat & sanat, mortificat,
& vivifcat, ut 1. Regum cap. 4, ut te ab hisce liberes ærumnis ad alia confugias?
Durum est sibi contra stimulum calcitra-
re, Act. Apost. cap. 9, & Cassian. eod. 17 cons. 1, numero 58, Tunc tantummodo à tuisereptum te videbis angustias, quando in d[omi]ne medicinam devotè poposceris,
unde justa in te noveris flagella deve-
nisse.

14. Sunt enim musæ & Dei miraculo pec-
cantium vindices, Capta enim in Hispania Gerunda à Carolo Siciliæ, & Philip-
po Francorum Regibus, cum milites vim inferrent sepulchro Sancti Narcisi, mus-
carum adeò ingens inde prodigio traditur multitudo, & in exercitu irruisse, tam infesto impetu, ut in fugam illum verte-
rit, & ab incepto desistere coegerit, illata magna clade, ut post Baron, quem citat Majol. de admir. natur. reb. colloqu' 5,
§, Megarenses pagina mihi 224.

Excommunicatio enim, ut sit iusta, quatuor concurrere debent, jurisdictione excommunicandi: causa vera, & rationabilis: monitus competens præcedens, & causa expressa in sententia, ut per Grat. in decisi. cap. 3, num. 5, par. 1, lib. 4, & Abb. in cap. ab excommunicato, num. 5, & sequent. de rescript.

16. At hoc caso deficit jurisdictione, & de-
ficitus jurisdictionis est insanabilis, gloss.
si in clem. unic. de seq. posse & fruct. l. 2, in
fin. de penit. & Alciat. cons. 77, num. 8,
vol. 2, Non enim habent Episcopi jurisdictionem excommunicandi animalia irra-
tionalia, sed tantum rationalia, &
pro peccato mortali, ut cap. nemo Episco-
porum, 11, quest. 3, cum alijs supra num. 4,
allegatur. Vbi cum enim datur inhabilitas,
sive incapacitas inagente, vel patien-
te, excommunicatio est ipso jure nulla,
Abb. in d. cap. ab excommunicato num. 5,
vers. pro primo membro de rescript.

Deficit etiam citatio, seu monitus, &
licet officio judicis detur illis procurator,
& citetur, seu moneatur ad sententiam
nullitatem, paria sunt, quem non esse
citatum, vel non esse legitimè citatum,
l. ea quæ, & ibi Bar. num. 1, & 2, C. quo-
modo & quando jud. Citatio autem est de
jure gentium, seu naturali, Clem. pa-
ralu § ceterum defectus de re jud. Bald. in
l. fin. num. 3. C. de leg. & Alex. in cons. 11,
num. 1, lib. 7, & sic, ut pars possit compa-
rere, & postea deliberare, an cedere ve-
lit, vel contendere. Animal vero, quod
ratione & anima careat, haec facere min-
imè potest, & ideo illa fissa citatio nullius
esse roboris, vel momenti. Quilibet
enim actus necessariò excludens, validè
debet expleri: & agens non agit, nisi in

patiente benè disposito, ut per Abb. d. num. 5, vers. & in dubio.

18 Procuratoris datio † citationes processus, & quidquid in processu fabricatur, à dictis animabilis ignoratur, & ignorans excommunicari, & anathematizari non potest, ut inquit tex. in cap. ue animabus, de constit. in 6. & ibi glos. in ver. sententijs, & idèò non subsistunt in jure plura deducta, per Cassanum, vi rum alioqui uteiusque jurisdoctile. super judicis competentia citationibus, & va lidity processuum contra dicta anima lia fabricandorum, de quibus in eod. conf.

1. par. 2. 3. & 4.

19 Eadem ratione, † nec propria auctoritate ordinaria, ut in se ipsis sunt, maledici possunt. Maledictio enim est duplex, scilicet, culpæ, & poenæ, Archid. in d. cap. Revertimini, num. 1. 16. quæst. 1. Sed irrationalia calpa carent, prout etiara carent infans, & furiosus, qui, si hominem occiderint, lege Cornelia non te nentur cum alterum innocentia consilijs tueatur, alterum vero status infelicitas excusat, ut l. infans, ff. adl. Cornel. de scaur. cap. illud relatum, 15. q. 1. Iul. Clar. in prax. crimin. fin. quæst. 60. vers. sed, nunquid, & ver. item quaro, lib. 5. quæ conclusio procedit, etiam in frenetico, infano, demente, seu mentecapto, Bal. in c. 1. in fin. an ille, qui inter Fra. Dom. de feud. Alex. 1. exposito, nu. 34 ff. de vulg. & pupill. subfisi. & post plures per ipsum allegatos, Farinac. in sue praxi crimin. tom. 1. par. 2. quæst. 94. nu. 2.

20 Adhæc † locustæ, bruchi, erucæ, & similia faciunt, quæ de jure naturæ sunt, illis concessa: omnibus enim animali bus natura datum est, sive rationalia sint

sive irrationalia, ut undequaque sumere sibi possint, unde alantur, Gen. cap. 1. in fin. gloss. in cap. omnes leges & ibi Archid. num. 7, dist. 1. & cap. discipulos, ubi etiam glos. in ver. same, de consecr. dist. 5, quod etiam dictis animalibus, cum in copia majori solito id faciunt, propter peccata hominum est permisum à Deo, ut dict. Psalm. 77. ver. & dedit erugini, &c. & Psal. 104. in vers. dixit, & venit locusta, bruchi, cuius non erat numerus cum seq. & d. cap. revertimini, §, verbum effusionis, 16° quæst. 1, & non esse dubitandum, quin ira Dei sit hic locustarum importunus ad ventus, post Liu. dec. 1. lib. 9, Oros. Europ. & Sanctus Augustinus de Civitate Dei, lib. 3, cap. 31, quos citat, testatur Majol. de admir. nat. reb. col. 5. pag. mihi 144, §, non est dubitandum cum seq. cuius mali Sicilia, & Italia hoc seculo maximo cum detimento participavit, ut pluribus adhuc in humanis agentibus est notum.

Nec illud obstat, † quod si non valet, quod ago, ut ago, valet in quantum valere potest, Roman. in l. stipulatio §, si quis num. 21, ff. de verb. oblig. & idèò, si non valet citatio, valet tamen excommunicatio, seu maledictio, quæ etiam sine citatione ferri potest, argum. desumpto à ficalnea à Domino maledicta Matth. 6, 21. & Marc. 6, 11, quodque Dominus maledixerit terræ in opere suo Genes. cap. 3, & cap. cùm Sandi §, item scriptura, 24, q. 3, & serpenti Genes. eod. cap. 3, & aliorum, de quibus pluribus agit Cassan. in d. conf. 1, par. 5, num. 120.

21 Nam responderetur, † maledictionem ficalneæ, terræ, ac serpenti inflatum, aliaque per Cassanum supra deducta,

LIII 2 sensum

- sensum habere allegoricum, & supra in
pœnam peccati facta suisse, ut homo ex
via, hoc est, per terræ sterilitatem pu-
niretur, Sanctus Thomas 2, 2, q. 76, art.
1, in respons. cap. & ut serpens homini insi-
diaretur, & perpetua inter ipsos interce-
deret inimicitia, Gen. d, cap. 3.
23. Deo enim † cali, terræ, & universo-
rum, quæ in eis sunt, conditori, Genes.
cap. 1, cuncta, sive rationalia sint, sive ir-
rationalia, promptè serviant, & obe-
dient, uti omnipotenti. Id simile ple-
rumque præstiterunt sancti homines vir-
tute Dei operantis, qui est mirabilis in
sanctis suis, Psalm. 67, in fin. His montes,
aqua, demones, feræ, aliaque universi
generis animalia paruisse leguntur. Ac de
miris hujusmodi sanctorum operibus ple-
nitè passim habentur historiæ, sed illud
divinitus speciali prærogativa illis con-
cessum suisse co. stat, ut testatur Proph.
in d. Psalm. 67. ver. mirabilis Deus &c. &
in sa crisi litteris abundè probatur.
24. Iacobus Nisibenus Episcopus † des-
cedens in Persidem, juxta fontem puel-
læ quædam objecta verecundia, detecto
capite detractilque vestibus impudenti-
bus oculis sanctum virum spectabant:
quam rem vir Dei agrè serens, volensque
divinam virtutem ad tempus pluribus
manifestam facere, fonti maledixit, &
confestim aquarum cursus exaruit, ma-
ledixit etiam puellis, & impudentiarum
juventutem immatura canicie punivit:
Nam cum res verbum subsecuta esset:
capillorum nigredo in candorem mutata
est, ita ut puellæ novis arborum plantis
similes evaderent, quas verno tempore
appropinquante, autumnalibus folijs 27
languebat videmus in Philot. & Majol. de-

admir. nat. reb. coll. 4, §, non semper, pag.
mibi 166.

Ceterum † non valet argumentum
ab hominibus peccatoribus ad Deum,
aut ad ejus sanctos. Quia est contra re-
gulas dialepticorum argumentari à mi-
norī ad majus affirmative, ut post Bald.
in l. conventicula, C. de Episc. & Cler.
quem citat tenet Navar. in cons. 30. se-
cundum ultimam impressionem Romanam,
num. 1. de pœnit. & remiss. tom. 2.

Sanctis † non solum locustæ, sed etiam
quadrupedes, & aves coeli divina virtute
paruerent. Corui, quando molestissimi
sua garrulitate sancto Cuthberto, & fra-
tribus fuerant in insula Farnæ, iussi abi-
re, omnes ab insula exularunt, sancti viri
præcepto obsecuti, & quando ex eis unus
ad ejus pedes convolans, velut erroris
sui veriam petijt, illi parcens vir sanctus,
ut in insula solus ipse degeret cum sociis,
permisit: at ille mox evolans, & sociam
inventam reducit, & soli in insula ex omni
coruorum multitudine permanserunt,
fugatis alijs non modo coruis, verum
etiam alijs avibus, quæ, aut quieti mona-
chorum, aut frugibus damna inferrent,
ut testatur Bed. in vita ejusdem Sandi
Cuthberti apud Surium, cap. 19. & 29. tom.
2. & idem Majol. eod. lib. colloq. 6. § sanā,
qua pag. 294. & Deus pavit Heliam per
corvos, qui deferebant ei panem, & car-
nes vesperi, ut 3. Reg. cap. 17. idem
Paulo primo eremita annonam in detri-
to ministrarunt, jubente Deo. Hieron.
tom. 1. idem, & alijs innumeris Deicul-
toribus contigit, quos longum esset re-
cessere.

Thesauri, † Hierico anathematizati
leguntur: sed propter peccatum civium
166.

Ies. cap. 6. Peccato Amalechitarum animalia eorum sunt iusta interfici. 1. *Reg. cap. 15. Peccato Aegyptiorum possessio- nes eorum grandini traditæ, primo genita, & jumenta eorum morte consumpta sunt.* *Exod. cap. 9. Et peccato Israelyca- rum Arca Domini Philistæis tradita fuit* 1. *Reg. cap. 4. & eodem cap. Ecclesiæ, ubi etiam Archidiac. num. 4. 1. quest. 4.*

28 *Pluribus tamen exemplis † probare conatur, Cassanæs in dicto cons. 1. par. §. à nu. 126. usq; in fin. virtute excommuni- cationis, anathematizationis, & ma- ledictionis dictas locutas, mures, lima- cas, & hujusmodi animalia, à vineis, predijsque fugari, adducens, præ ceteris, exemplum, anguillas scilicet à lacu Le- mano Geneurenſi hoc remedio recessisse: pro quibus adducit diversas formas pro- cessuum, & sententiarum de quibus loco proximè citato à diversis Vicarijs Epis- copalibus pluribus in locis in Regno Galliæ fabricatis, quorum praxis non approbatur à Iul. Claro, qui de ea verba facit in *præt. crim. lib. 5. §. fin. quest. 99. vers. non est etiam*, neque à Majol. qui hujsmodi Dei ira ab hominibus vita sanctitate facile everti posse testatur in eod. lib. colloq. 5. §. nemini illo, & quod atti- net ad anguillas, paruerunt mandatis, & præceptis factis à S. Guilielmo Egisco- po Ausanensi, ut per Martin. del Rio. *disquis. magis. lib. 3. par. 2. quest. 4. sect. 8. §. tertio, licet tom. 2. sed*, ut dixi, ab aliis inibus sanctorum ad actiones homi- num peccatorum, non licet arguere. Sancti enim per fidem vicerunt Regna Paul. ad *Hebr. cap. 11.**

29 *Dictis processibus † contra dicta ani- malia formatis, sententiaque lata, præ-*

supponitur primò, animalia hujusmodi manifestum esse divinæ ultionis indicium. Iude patochianic cuiusque Parœciæ fideles docentur, & admonentur, ut de divina confidente clementia, transgressores mandatorum Dei, & omnia eorum cri- mina, quibus omnipotentiam hastenus offenderunt, lacrymis abstergeant, vi- torumque incendia contritionis aquis extinguant, & ad sacramentalem con- fessionem, si opus fuerit, accedant culpa- rum omnium fœcē purgaturi, qui vero censuris fuerunt irretiti, miserandum eorum statum agnoscentes, ad pīas ma- tris ecclesiæ gremium redire, rupti, amissisque fœderis gratiam implorare, omnesque, & singuli, ante supremi pa- rentis conspectum pias preces patrono- rum suorum patrocinium rogantes, indefessè debent effundere, ut per Cassan. *conf. 1. par. §. nu. 126. vers. pestes hujus- modi, & §. igitur Christi.* Hac medicina tanta malorum rabies abigenda: hoc re- medio infensa nobis omnipotentis ira mulcenda.

Quodque † in his casibus melius quis- quesibi consulat, si supplicationibus, je- junijs, & orationibus tantum mali festi- net avertere, quam maledictionum su- perstitionibus inhærente testatur per Proph. Dominus, & præsertim in Psalm, 49. Invoca in die, inquit, tribulationis: eruamte, & honorificabim⁹: & in alio loco. Clamabit ad me, & ego exaudiam eum, cum ipso sum in tribulatione, eri- piām eum, & glorificabo eum, *psalm. 50.* & *psalm. 119.* Ad Dominum cum tribula- rer, clamavi, & exaudivit me, Et clama- maverunt ad Dominum, cum tribula- rentur, & de necessitatibus eorum libe-

LXXX 3

rativit

ravit eos Psalm. 1c 6, & alibi. Ego autem ad Deum clamavi, & Dominus salvavit me Psalm. 54, & in tribulatione dilectasti me. Psalm. 4.

31 Ideò, t̄ non maledictionibus, aut ex-communicationibus dicta animalia expelluntur, ut quamplures simplices, levioresque homines falsò credunt: cum nec Diabolus ipsum divini nominis, humanique generis hostem hujusmodi mucrone confodere liceat, precibus ad Deum jejunij, eleemosynis, supplicationibus, lacrymis, ac sanctissimis penitentia, & Eucharistia sacramentis, signo crucis, & aqua benedicta aspersione locutæ ipsæ, cæteraque hujusmodi pestes effugantur, ac pereunt, ut post Lipomauum tom. 7, quem citat, testatur Majol. de admir. nat. reb. collig. 5. 8, nemini illo tempore pag. mihi 246, vers. propterea. His principaliter medijs usi fuere Vicarij, & officiales Episcopales Heduen. Lugdun. & Matiscon. in Gallia à Cassi. qui supra relati in di-
cons. 1. par. 5. num. 123. & seq.

32 Et in hoc t̄ optimè, sanctissimèque sentit religiosissima multisque nominibus memoranda Bononiae civitas. Illa enim inter innumeras urbis dotes, illustriaque illius reipublicæ ornamenta, quibus sibi, præ ceteris immortalitatem peperit, illum nunquam satis laudatum, ac multis fæculis commendandum morem amplexa est, ut calamitatibus afflita, non ad execranda divinæ iræ flagella configiat; sed aliud verius, præsentiusque nastra remedium, se precibus totam ad Dei numen placandum gemebuada convertat. Quod, ut breviori, ac faciliori via assequatur, ad Divam Virginem parentem sibi amantissimam, advocatamque fidis-

simam nihil morata, procurrit, ad illas pedes projecta, procurabit, non illinc prius discessara, quātū voti composta fuerit. Inde certa peti suffragia, illiusque numen supplicantib⁹ urbi semper adesse ci-
ves ipsi pluries cognoverunt apertissima-
que inde subsidia fuerunt experti. Quare, ubi primum, vel ingruentium plu-
viarum inundatione, vel nimia celi
ficcitate terra fruges laborant, aut alii
cives ficcitate etiā stantur angustijs ad
Divi Lucæ ademin monte, qui Guardiæ
appellantur; non longo itinere ab urbe
Itam, pia quadam civium fedelitate Antistitis, civiumque omnium consensu,
atque consilio se recipiunt. Inde thes-
sum illud sacrum, ac memorabilem ta-
bellam, scilicet, illam insignem, qua
imago Deipara Virginis ipsius D. Luci
manu (ut historici tradunt) depicta cer-
nitur, & qua Constantinopoli, & sacro-
sancto Sophia templo, divino monitu,
mirabiliter delata fuit, Bononiæ, lon-
go instructo agmine, deferunt. Cui ad-
ventanti Aatiani, cœterique magistratus
una cum clero, atque omnibus Reli-
giosorum ordinibus ad portam, qua Saragotia
appellatur, occurunt. Illius ad-
ventus civitas tota sic gestit, eaque fer-
tur laetitia, ac si jam optata civer fuerint
consecuti. Aded lætatur respublica, ut
mœnia ipsa funditus commoveri videan-
tur. Sacra illa effigies apud Virgines D.
Matthiae honorifice collocatur. Inter ea
publica indicitur supplicatio, ac per ur-
bem solemní pompa universo cleri, po-
pulique comitatu ingenti honore sacro-
sancta circumfertur imago, quam sub
preciosa umbella, varijs margaritis, tot
quibus, alijsque innumeris ex auro, &
argento

argento monilibus decorata, aureo diademate, regiaque palla fulgentem canonicæ ipsi metropolitanæ ecclesiæ, alijque sacerdotes suis humeris toto triduo gestare latancur. Præcedunt casta puerorum, puellarumque agmina, omnium civitatis artium collegia. His adjunguntur devotæ albatorum sodalitates, quæ plurimæ pijs precibus Divam Virginem rogantes, quæ longo ordine cum suis vexillis insigni ornatu distinctæ procedunt. Adsumt, & huic sacratissimæ pompe, piamque operam præstant ipsi urbis ab Apostolica Sede Legati pro tempore, existentes. Inter quos hodie Cardinalis Iustinianus, nunquam satis laudati nominis Princeps integerrimus, qui ut coeteras viri virtutes taceant, per quas in præsens felix Bononia pace, non tam oprata, quam firma, potitur ea pietate, religione sacræ hujusmodi, alijsque publicis supplicationibus adesse conspiciatur, ut verum cunctis devotionis exemplar videatur. Præsens sibi quoque dum residere conspicitur, & ipse urbis Antistes cum universo, tam seculari, quæ regulari clero adest, & Vexillarius Iustitia (qua nulla major in urbe dignitas) cum splendidissimo senatorum ordine, cibiciribus, pijs officij causa, præcinentibus. Hos coeteri magistratus, patricij omnes, alijque gyannasi doctorum corona mira pietate, ac devotione assestanturn. Tantus deinde populi numerus prosequitur, ut fateri audeam in tanta urbe, haud reperiri, qui hisce supplicationibus 33

urbe glescant: & quisque pœnitentia Eucharistiæque Sacramentis munitus, & publica civium vota, & privata Virgini sacratæ commendat. Hinc evidens supremæ parentis favor aspirare, omniumque cœlitum caterva urbi favere conspicitur. Nam, quæm primum peracta est triduallius deprecatio, sacraque tabella in montem suum est restituta, optatæ primo die cadunt de cœlo pluviae ac serenitatis, tranquillitatisque donum mirabiliter obtinetur. Nec semel quidem, sed semper alij etiam urgentibus necessitatibus, hujus sacrae imaginis deportationem salutarem Bononiensis experti fuere, ut per Sigon. de Epis. Bonon. in Vita Nicolai Albergati, lib. 3 Nam civitas aliquando gravi peste, ingentique pénuria affecta, ad extremumque discrimen adduta, hoc solo remedio liberata fuit. Quare ut Virgo sacratissima, quæ in cœlis pro illis aduocata sedet, majori religione colatur, ac civitas singulis annis tanti numinis patrocinio adjuvetur, triduo solemani rogationum, quæ in tota Christi Ecclesia ante diem festum illius in cœlum Ascensionis de more celebrantur eadem, & eodem ordine illius sacrae imaginis sit deportatio: quibus supplicationibus, cum semper, dum in illa urbe Vicarij Archiepiscopalis munus gessi, præsens interfui, vota mirabiliter impretrata conspicerim, haud potui, tam commendandum devotionis, & pietatis exemplum reticere.

Idem t' apertissimè experiebatur Roma Gregorij Magni tempore, quoniam in Basilica Constantiniana Sancti Ioannis Apostoli, vestes asservabantur, quæ & succitatis tempore elatae, pluviam conferbant

ferebant, & contra in inundationibus serenitatem dabant Ioann. Diac. in Vita ejusdem Gregor. lib. 3. cap. 58. & 59. & 30 Majol. de admir. nat. reb. colloq. 1. §. hac ficitas, & s. præterea orationibus, pag. mihi 33. & 34.

34 Idem Gregorius † sæviente in Vibe gravi pestilentia religiosam in die Dominicæ Resurrectionis anni 591. supplicationem instituit, atque solemní pompa sanctam Virginis Dei genetricis imaginem exculit, quæ D. Lucæ manu affabré ad vivum expressa in æde Divæ Mariæ ad Præsepe, quæ major modo dicitur, eximia populi Religione asservabatur. Tunc, gratulantibus Deo omnibus; ecce Angelus sanctam Virginem his vocibus è cœlo alloquens, est auditus: Regina Cœli lætare, alleluia, &c. Haud multò post Angelus super Adriani molem stans, ac strictum mucronean vagina recondens, conspectus est. Quo viso Gregorius exhilaratus, converso ad populum ore, bono omnes, inquit, animo estote. Nam optatus divinitat iræ, ac furentis, jampridem pestilentiae finis, Deo ipso annueat, ostenditur. Atque ita morbus ille elanguit, & optata salubritas consecuta, Sigen. de Regn. Ital. lib. 1, pag. mihi 39, & 40.

35 His, & alijs, † quæ undique peti possunt, exemplis satis comprobatur cœlestis iræ vindictam hoc remedio mitigari. Nam se convertentibus, inquit, Dominus, & implebuntur area frumento & vino, & oleo torcularia redundabunt, & reddam vobis annos quos comedit locusta, bruchus, rubigo, & eruca, Joel Proph. cap. 2, post med. & Ninivitæ conversi ad Dominum, pœnitentia, & ora-

tionibus veniam impetrarunt Ioan^{cap. 3.}

Cum igitur † prædicti Vicarij, de quibus Cassaneus sibi postea contrarius, duebus remedijs usi fuerint, jejunijs, nempe, orationibus, processionibus, sacramentis, signo crucis, & aqua benedicta, quod est præcipuum, & altero, excommunicationibus, scilicet, & maledictionibus, quæ sunt otiosa, & vana, & per consequens illicita, ut per D. Thomam 2. 2. dicta quæst. 76. & cap. 1. potius est judicandum, quodd orationibus, signo crucis, & aquæ benedictæ aspersione, quæ licita sunt, dicta animalia Dei virtute recesserint, quam altero remedio. In dubio enim debet sumi sensus, qui actum licite valere faciat, l. quoties, in stipulationibus, & ibi Ias. num. 1. ff. de verbis obligat. Roman. cons. 353 in fin. & Gabr. commun. conclusion. lib. 7. de malf. concl. 2. num.

37 Nechic negare auderem, † quin divina in terræ fruges sœviat plerumque vindicta, ex eo, quod plures in oppidis, & civitatibus immunitati ecclesiasticae parum faventes, aut alijs ex causis, excommunicati reperiantur, quia, si ad salutis portum per restitutionem, se revocaverint, peccato se liberasse apparebit; tunc Dei erga suos clementia convertimini, inquit, ad me: & ad vos ipse convertar. Laboribus suis fideles suos frui permitteret. Et locustæ virtute Dei se recipient, bruchus, mures, ceteraque animalia, terræ frugibus infesta, orationibus signo crucis, vel sola aquæ benedictæ aspersione peribunt, aut fugabuntur, ut simile quid de Provincia Aultrialium, Saxonum traditur; in qua cum toto, nunquam

nunquam dum infidelitatis tenebris obvolverentur, pluisset triennio, mox Vulpedi solertia, habita Christi fide, ac divino baptismo suscepto, in tantam copiam ingruerunt pluviae: ut campi fœcunditate ubique exuberarint, ut testatur Bed. in Ang. hist. lib. 4, c. 13, & Majol. de admir. nat. reb. colloq. 1, §, & sic citas pagina mibi 32.

38 Beatus item Afrates † quomodo locustas fugaverit testatur Theodor. in illius vita sequentibus verbis. Iam vero dicunt, etiam, quod cum locusta aliquando regionem repente invassisent, & instar ignis omnia consumerent, segetes, arbores, prata, & nemora, venit ad eum quidam vir pius rogans ut ope in ferret unum quidem agrum habenti, ex eo autem, & se, & uxorem, & filios, & familiam alieni, a quo etiam imperatoria exigetur collatio, sic ergo rursus Dominicam imitans benignitatem, jussit ad se adseriri congium aquæ. Postquam autem aquæ congium attulit, is qui orabat, siquidem 40 manum imposuit; Deum autem est precatus, ut fluentem impleret divina virtute, deinde finita oratione, jussit, ut in prædij limitibus aqua aspergeretur, qui eam attulerat, fecit, ut jussus fuerat, idque fuit illis agris pro vallo sacrosancto, & inexpugnabili. Nam usque ad illos fines restantes, & circumvolantes locusta, instar exercitus, rursus retrocesserunt, benedictionem impositam extimescentes, & veluti quodam freno suffocatae, & ultra progredi prohibita Mal. de acq. bened. sect. 3, cap. 4, 5, num. 12, & 113. & idem Majol. de admir. nat. reb. colloq. 5, §, memini.

39 Simili modo † eadem aqua benedicta

fuerunt fugatae à Sancto Theodoro, ut testatur Metaphrast. in ejus vita, Mars. eod. cap. 5. num. 41, & 42. & Beatus Vincen-
tius jussit afferri aquam benedictam, deinde cum clericis, qui eum affectari solebant, hymnos canentibus, ad singulas Murciae civitatis Hispanie citerioris portas accessit, stansque in illarum medio contra ea loca, in quibus dicta animalia grassari dicebantur, sacratam aquam aspersit, & ecce postridie omnia extincta sunt reperta, & intra paucos dies agri, & vineæ adeò restitutaæ fuere, ut illo anno nulla fuerit penuria subsecuta, ut testatur Petr. Raul. in ejus vita lib. 3, ad fin. Marsil. ead. sect. 3, cap. 6, num. 46. Id etiam, & alijs probat exemplis, idem Majol. de admir. nat. reb. eod. §, memini, & Elizeus terram Hierico, quæ sterilis erat, aqua aspersit, quæ fructus postea produxit copiosissimas Reg. lib. 4, c. 2, infra & Marsil. ead. sect. 3, c. 2, num. 39.

Vesperum † etiam aliquando tanta copia superabundavit, ut oppida deleverint: Nam Phaselitas vespæ fugarunt, ut testatur Eliam hist. anim. lib. 11. cap. 28. Quare apertissimè spectatur Christi virtus, & gratia, quæ suis instundit fidelibus levis. Vnus enim Friandus vespaturum multitudinem, quæ integrum Phaselitarum plebem fugarat, solo signo crucis abegit; Idem etiam apud Naunicam Vrbem præstitit: Nam cum messores ab innumeris vespaturum vi, aculeis infixis, vexarentur, Friandus oratione præmissa, adhibito eodem crucis signo, fugavit. Gregor. Turon. in ejusdem Friani vit. & Majol. de admir. nat. reb. eod. colloq. 5. §. accedit, & aliud pag. mibi 243.

M m m m

Hodie

- 14 Hodieverdūt pīus stylus inolevit, quo
Universitates ad hujusmodi infesta, &
damnoſa animalia expellenda, &
agrotum fertilitatem à Deo impetrāndam⁴³
à summo Pontifice generales facultates
absolvendi obtinent, quarum vigore
Episcopus pontificaliter indutus, vel
Vicarius generalis absolutionem con-
cedit tenoris infrascripti.
- 42 Universitates, & Homines hujus
terræ N. hac vice auctoritate Sanctiss.
D. N. Pauli Papæ V. nobis in hac parte
concessa absolvimus à quibusvis excom-
municationis, seu maledictionis senten-
- tij, censuris, & penis quocumque ma-
do per eos ignoranter incurbis, sine na-
men alicuius praetacio.
- 43 Item ex parte Omnipotentis Dei, ac
dicti Sanctiss. D. N. Papæ omnium dictæ
Terræ personas utriusque sexus agros,
possessiones, & bona quacumque bene-
dicimus.
- 44 Præterea omnibus ijs, qui confessi,
& contriti post expletum jejunium, sa-
cram Communionem sumperint, plen-
ariam omnium peccatorum indulgen-
tiā, & remissionem concedimus, &
elargimur.

BENEDICTIO SEMINVM OLEORVM, & Leguminum.

Adjutorium nostrum, &c. Domine exaudi, &c. Dominus vobiscum. &c.
Oremus.

E Domine perimus, & rogamus, ut hæc segetum, fructuum, oleorum, le-
guminum, & herbarum semina oculis tuis serenis aspicias, sicut enim
testatus es Moysi famulo tuo in Terra Aegypti, dicens: dic filiis Israel, cum
ingressi fuerint terram Promissionis, quam eis Dominus Deus datus est,
primitias frugum suarum offrant sacerdotibus, & erunt benedicta, ita, &
nos oramus Domine auxilium misericordia tua super hæc semina, ex qui-
bus fructus de terra suscipere speramus, ut non grando illa succidat, non
turbo tempestatis detruncet, non aquarum inundatio abducat, non aëris immutatio exter-
minet, sed tua sancta bene & dictione munita, fructifera, & superabundantia propter anima-
rum, & corporum humanorum utilitatem, & usum ad plenissimam maturitatem perducere
digneris. Per Christum Dominum nostrum.

Aspergatur aqua Benedicta.
Oremus.

Preces nostras, quas sumus Domine clementer exaudi, ut qui justè pro peccatis nostris affi-
gimur, & avium, vermium, murium, locustarum, & aliorum animalium persecutionem
partimur, pro tua nominis gloria, ab ea misericorditer liberemur, ut procul à tua potentia
expulsi, nulli noceant, & hos campos, agros, possessiones, vineas, pradis, & aquas in tranquilli-
tati subrogiant. Per Christum. &c.

Ore:

tribuat, vinearum quoque & arborum fructus, proventusque omnium rerum, atque ab ipsis omnibus pestiferum fidus, tempestatis procellam, & grandinis fragorem. & universa mala amare digneris. Per Christum, &c.

Oremus.

Onnipotens sempiterne Deus, multiplica super nos misericordiam tuam, & preces nostras benignus exaudi, ut in fruges omnes presentes, & futuras famulorum tuorum venias sperata bene & dictionis libertas, ut repletis de frugibus tuis in tuo nomine, de tua gratia semper exultent. per Dominum, &c.

Oremus.

Onnipotens aeternus Deus, Majestatem tuam supplices exoramus, ut omni tempore hujus Terra segetes ad maturitatem fertilitatis producere digneris, ut esurientium animas bonis affluentibus replearis, & egenis, pauperesque laudent nomen tuum. Per Christum Dominum nostrum Amen.

Oremus.

Misericordiam tuam Domine supplices exoramus, ut animalia famulorum tuorum, si qua infirmitate, aut morbo vexantur, sive quibus infirmitates, ac morbi imminent, in nomine tuo, atque tue bene & dictionis virtute sanentur, infirmitatesque omnes arceantur, extinguanturque in eis omnia diabolica potestas, & ne ulterior agrotent, tu eis Dominesis defensaculum vita, & remedium sanitatis. Per Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, Qui tecum vivis, & regnat in unitate Spiritus sancti Deus &c.

Aspergatur aqua Benedicta.

Auctoritate etiam ordinaria poterunt locusta, bruchi, & hui similia animalia mode prouiso, incipiendo, ut supra, adiutorium nostrum: Te, Domine petimus, &c. Et prosequendo usque insinem exercitari segetes, fructus, & agri benedici, quod si firma fide hoc fecit, Dominus petit a concedet, juxta illud, quidquid orantes petit, credite, quia accipiet, & eveniet vobis, Marc, cap. xl.

44 **Q**uamobrem, cum ad hujusmodi expellenda benedictionibus, orationibus, & signo criticis remedia haberi possint, cur ad excommunicationes, & maledictiones configiendum? Præterea, cum excommunicatione nulla major pena in Dei Ecclesia reperiatur, ideo sobrie, & magna circumspectione ea est adhibenda, & non tantum feriri in subsidium, cum vero alia remedia non suffragantur, ad excommunicationis remedium recurri possit, concil. Trident, in c. 3 § quod, si executa, de reformat. sess. 25. & contra homines

baptizatos tantum, cap. omnis Christianus, 11. quest. 3.

Tum & si contra locustas, bruchi, mures, erucas, & similia, que super terram vindentur excommunicationis sententiam ferre liceter, eadem ratione contra mures, & vermes, qui pluries autumnali pressentim tempore, pluribus in regionibus demoliantur, sataque vastans universa, & contra quadrupedes, scilicet vulpes, & alia id genus animalia hominibus, & animalibus domesticis inimica, & noxia, idem remedium posset adhiberi, unde sequeretur,

quodlibet

- 14 Hodieverdūt pīus stylus inolevit, quo
Universitates ad hujusmodi infesta, &
damnoſa animalia expellenda, &
agrotum fertilitatem à Deo impetrāndam⁴³
à summo Pontifice generales facultates
absolvendi obtinent, quarum vigore
Episcopus pontificaliter indutus, vel
Vicarius generalis absolutionem con-
cedit tenoris infrascripti.
- 42 Universitates, & Homines hujus
terræ N. hac vice auctoritate Sanctiss.
D. N. Pauli Papæ V. nobis in hac parte
concessa absolvimus à quibusvis excom-
municationis, seu maledictionis senten-
- tij, censuris, & penis quocumque ma-
do per eos ignoranter incurbis, sine na-
men alicuius praetacio.
- 43 Item ex parte Omnipotentis Dei, ac
dicti Sanctiss. D. N. Papæ omnium dictæ
Terræ personas utriusque sexus agros,
possessiones, & bona quacumque bene-
dicimus.
- 44 Præterea omnibus ijs, qui confessi,
& contriti post expletum jejunium, sa-
cram Communionem sumperint, plen-
ariam omnium peccatorum indulgen-
tiā, & remissionem concedimus, &
elargimur.

BENEDICTIO SEMINVM OLEORVM, & Leguminum.

Adjutorium nostrum, &c. Domine exaudi, &c. Dominus vobiscum. &c.
Oremus.

E Domine perimus, & rogamus, ut hæc segetum, fructuum, oleorum, le-
guminum, & herbarum semina oculis tuis serenis aspicias, sicut enim
testatus es Moysi famulo tuo in Terra Aegypti, dicens: dic filiis Israel, cum
ingressi fuerint terram Promissionis, quam eis Dominus Deus datus est,
primitias frugum suarum offrant sacerdotibus, & erunt benedicta, ita, &
nos oramus Domine auxilium misericordia tua super hæc semina, ex qui-
bus fructus de terra suscipere speramus, ut non grando illa succidat, non
turbo tempestatis detruncet, non aquarum inundatio abducat, non aëris immutatio exter-
minet, sed tua sancta bene & dictione munita, fructifera, & superabundantia propter anima-
rum, & corporum humanorum utilitatem, & usum ad plenissimam maturitatem perducere
digneris. Per Christum Dominum nostrum.

Aspergatur aqua Benedicta.
Oremus.

Preces nostras, quas sumus Domine clementer exaudi, ut qui justè pro peccatis nostris affi-
gimur, & avium, vermium, murium, locustarum, & aliorum animalium persecutionem
partimur, pro tua nominis gloria, ab ea misericorditer liberemur, ut procul à tua potentia
expulsi, nulli noceant, & hos campos, agros, possessiones, vineas, pradis, & aquas in tranquilli-
tati subrogiant. Per Christum. &c.

Ore:

Oremus.

Onnipotens sempiterne Deus, omnium bonorum remunerator, & peccatorum maximè miserator, in cuius nomine omnia genia flectuntur Cœlestia, Terrestria, & Infernalia, tua potentia nobis peccatoribus omnipotenter concede, ut, quod tua misericordia confis, agimus, per tuam gratiam efficacem consequamur: ffatum, quatenus pestiferos vermes, mures, aves, locustas, & alia animalia per nos servos tuos maledicendo, maledicas: segregando, segreges, exterminando, extermines, ut per tuam clementiam ab omni peste eorum liberatigratarum actiones majestati tuae liberi referamus. Per Christum, &c.

Exorcizare vos pestiferos vermes, mures, aves, locustas, & alia animalia prædiis, & eorum fructibus, quomodo libet infesta & nociva per Deum Patrem omnipotentem, per Iesum Christum Filium eius, & Spiritum Sanctum ab astro que procedentem, ut omni tempore confessim recedatis ab agris, campis, vineis, prædiis, & possessionibus hujus Terræ. N. nec ullo tempore in eis habitetis, sed ade ea loca transeat, in quibus nemini nocere possit, pro parte omnipotentis Dei, & totius Curie Cœlestis, & Ecclesie S. Dei vos maledicens, ut quoctunque ivenitis sitis maledicti, deficientes de die in diem, in vos ipsos, & decrescentes quatenus de vobis reliquia nullo in loco inveniantur, nisi necessarie ad salutem, & usum humanum, quod præstare dignetur qui venturus est judicare vivos, & mortuos, & seculum per ignem. Amen.

Oremus.

Domine Iesu Christe, qui Iordanis Flumen benedixisti, & in eodem baptizatus, aquas mundasti, & purificasti, ut elementum salubre efficeretur, & in remissionem peccatorum, & has aquas quoque benedicere, & sanctificare, & mundare digneris, ut nihil in eis noxiun, nihil pestilens, nihil inficiens, nihil corruptiens remaneat, sed omnia pura, & munda in eis efficiantur, quatenus que ad usum humanum ex eis creata sunt cum salute nostra, & gloria sua assumamus. Per Christum, &c.

Adjutorium nostrum, &c. Domine exaudi, &c. Dominus vobis sum, &c.

Oremus:

Benedic nos Deus, Deus noster, & Terræ nostris ubertatem concedat, & centuplum amplificet fructus earum, ut viventes in exultatione manipulos nostros colligamus. Per Christum, &c.

Aspergatur aqua Benedicta.

Oremus.

Deus, qui harum arborum plantas tua visitatione, & providentia protectas esse voluisti, nunc etiam, ut easdem benedicere, & sanctificare digneris, precamur, ut quicumque ex fructibus earum sumpserint, sani & incolomes esse, valeant. Per Christum, &c.

Oremus.

Benedic Domine omnes fructus arborum hujus Terræ N. & praesta, ut qui ex eis in tuis nomine vescuntur, corporis, & anima sanitatem potantur. Per Dominum nostrum, &c.

Oremus.

Tu Domine Sancte Pater omnipotens aeternæ Deus supplices deprecamur, ut misericordia tua iugiter nobis concedas meum sufficientem copiam, fructuum omnium largitatem

M. M. M. Z.

632

tribuat, vinearum quoque & arborum fructus, proventusque omnium rerum, atque ab ipsis omnibus pestiferum fidus, tempestatis procellam, & grandinis fragorem. & universa mala amare digneris. Per Christum, &c.

Oremus.

Onnipotens sempiterne Deus, multiplica super nos misericordiam tuam, & preces nostras benignus exaudi, ut in fruges omnes presentes, & futuras famulorum tuorum venias sperata bene & dictionis libertas, ut repletis de frugibus tuis in tuo nomine, de tua gratia semper exultent. per Dominum, &c.

Oremus.

Onnipotens aeternus Deus, Majestatem tuam supplices exoramus, ut omni tempore hujus Terra segetes ad maturitatem fertilitatis producere digneris, ut esurientium animas bonis affluentibus replearis, & egenis, pauperesque laudent nomen tuum. Per Christum Dominum nostrum Amen.

Oremus.

Misericordiam tuam Domine supplices exoramus, ut animalia famulorum tuorum, si qua infirmitate, aut morbo vexantur, sive quibus infirmitates, ac morbi imminent, in nomine tuo, atque tue bene & dictionis virtute sanentur, infirmitatesque omnes arceantur, extinguanturque in eis omnia diabolica potestas, & ne ulterior agrotent, tu eis Dominesis defensaculum vita, & remedium sanitatis. Per Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, Qui tecum vivis, & regnat in unitate Spiritus sancti Deus &c.

Aspergatur aqua Benedicta.

Auctoritate etiam ordinaria poterunt locusta, bruchi, & hui similia animalia mode prouiso, incipiendo, ut supra, adiutorium nostrum: Te, Domine petimus, &c. Et prosequendo usque insinem exercitari segetes, fructus, & agri benedici, quod si firma fide hoc fecit, Dominus petit a concedet, juxta illud, quidquid orantes petit, credite, quia accipiet, & eveniet vobis, Marc, cap. xl.

44 **Q**uamobrem, cum ad hujusmodi expellenda benedictionibus, orationibus, & signo criticis remedia haberi possint, cur ad excommunicationes, & maledictiones configiendum? Præterea, cum excommunicatione nulla major pena in Dei Ecclesia reperiatur, ideo sobrie, & magna circumspectione ea est adhibenda, & non tantum feriri in subsidium, cum vero alia remedia non suffragantur, ad excommunicationis remedium recurri possit, concil. Trident, in c. 3 § quod, si executa, de reformat. sess. 25. & contra homines

baptizatos tantum, cap. omnis Christianus, 11. quest. 3.

Tum & si contra locustas, bruchi, mures, erucas, & similia, que super terram vindentur excommunicationis sententiam ferre liceter, eadem ratione contra mures, & vermes, qui pluries autumnali pressentim tempore, pluribus in regionibus demoliantur, sataque vastans universa, & contra quadrupedes, scilicet vulpes, & alia id genus animalia hominibus, & animalibus domesticis inimica, & noxia, idem remedium posset adhiberi, unde sequeretur,

quodlibet

quod excommunicationis gladius, qui tam sobrie, & tam cautè est exercendus temere, & levibus de causis incureretur, ex 47 quo magis contemni posset, quam formidari, & perniciem potius pareret, quam salutem, contra ejusdem sacri concilij Tridentin. dispositionem, dict. capit. 3. in princ. de reform. sess. 25. cap. multi, vers. au- ferte malum, 2. quest. 1. Pluribus etiam ac solidis fundamentis Doctorum animalia ex-communicari, & anathematizari non posse, probat idem Cassan. dict. conf. 1. par. 5: à princ. usque ad numer. 150. licet postea contraria partem amplectatur, quam tamen non probat, ut cuicunque illud le- genti patet ad sensum.

46 Theologi autem † tenentes, quod ani- malibus irrationabilibus maledicere liceat, loquuntur in terminis peccati, an, scilicet, illis maledicere sit peccatum, & in his ter- minis post Cajet. loquitur Cardin. Tolet. ubi inquit, quod ratione mali ab ipsis illatis possunt maledici. Quia non est, tam ma- 48 dedicere creaturæ, quam malo, ut in In- struct. sacer. lib. 4. capit. 13. numer. 7. & propterea non est peccatum, illi extrajudi- cialiter maledicere; sed judicialiter excom- municari, aut maledici non possunt, idque credere, vel excommunicare supersticio- nis esse, tenet Navar. in conf. 5. alias 57. num. 8. & 12. de sent. excom. lib. 5. par. 2. Qui in terminis contra consl. Cassan. scriptit, & Graff. decis. aur. cap. 7. numer. 15 in quos postea supra à me in rem hanc congesta forte incidi, mecum ob id, quod idem cum illis senserim, gratulatus, arg. Idem in cap. Valentianus, 5. cum autem 63. distin- excommunicari, aut anathematizari non posse, nisi homo baptizatus ex supra alle- gat, quibus modo addo Navar. eoden-

conf. 5. numer. 6. & Graff. eodem cap. 6. numer. 15.

Ea est enim dæmonis caliditas, † ut, cum manifestis, & apertis iætibus animas petere vereatur, occultis technis, falsisque nomi- nibus sub specie boni miseris mortalibus conatur imponere. Hujus idè astutia sæ- pe inducuntur homines ad credendum so- lis excommunicationibus, maledictionibus, & conjurationibus animalia irrationalia ex fætentiarum, & maledictionum bonitate, & virtute fugari posse, in qui- bus tamen actionibus, quandoque dæ- monis potestas operatur, qui è terris dicta animalia abstulit, & plerumque occidit, ut ita deceptos falsa credulitate detineat, eol- què non principaliter in Deo, sed potius in eisdem operationibus confidentes, sibi manuteneat. Unde, cum hujusmodi ma- festam superstitionem sapient, non est illis inhærendum, Navar. dict. num. 12. & Graff. dict. cap. 6. numer. 22. & 13.

Ejusdem ferè generis est † quod dæ- mones solent cum viros, & mulieres sedu- cunt, ut veneficijs veneficia curent applicanda. Habet enim astutus ille hostis de- lectum beneficarum gregem, quæ illius opera, & consilio pueros fascinant, infan- tes plerumque cum matribus, ac nutrici- bus venenis inficiunt, domesticâ animalia in ipsis ædibus ad extremam maciem, & ad necem malefico tactu perducunt, nihilque sceleris est, quod non intentent, sub tam scelestissimo duce, nec tuo in loco, ubi talia monstra degunt, tam imma- nia admittunt, sed per alias urbes, & vicina oppida circumvolant sæpe realiter, & corporaliter de loco ad locum dæmonis opera fæse transferentes, Sylv. in ver ha- resis, §. 3. numer. 6. & Mart. del.

Mmm 3 Rio,

Rio, qui plures casus, & exempla deducit in tom. I. Disquis. Magic. lib. 2. quæst. 16. per tot. de quibus etiam in priori tom. cap. 36. de sortileg. nonnulla retulimus.

Et quamvis (ut hoc in loco id obiter adiungam) quod ad dictam corporum translationem attinet, contrarium probare videatur, capitulum Episcopi 26. quæst. 5. tamen nullam vim illud facere comprobat idem Martinus del Rio, qui ad contraria respondens dictum cap. Episcopi in omnibus his partibus est interpretatus. Nam, inquit, cum dictum capitulum sit concil. Ancyrae, & sit tantummodo decretum concilij particularis, seu provincialis contra mulieres, quæ simulant seludere cum Diana, &c. de cuius à Romano Pontifice approbatione non constat, non est tantæ auctoritatis, ut, quæ per eum fuerunt decisa, certa fide sint credenda, nisi quatenus sacræ Scripturæ, & ecclesiastice traditioni, & definitioni sanctæ Romanae Ecclesiae sunt, quæ tradit, consentanea, idem Martin. del Rio, ead. sct. 16. §. quare magu, & §. qua & quanta.

49 Sed, † quod striges quandoque etiam non localiter, & realiter deferantur, sed interdum in imaginatione fiant, quæ ipsæ vere fecisse testantur, tenet Syl. qui de d. cap. Intellectu etiam scripsit in dict. verb., heresis, §. 3. num. 7. & seq. & dixi in eodem c. 36. num. 11. tom. I.

50 Quod autem † plures tradunt, humana corpora in aliam speciem, & formam dæmonis opera posse transformari, & ideo striges in lupos, cattos, simias, porcos, equos, asinos, & in alia animalia dæmonum virtute esse conversa, & quæque necessaria portare, & post peracta opera ite-

rum ad se redire, nec fieri in eis mentem bestiale, sed rationalem, humanamque servari, non sit verisimile, nam nulla arte, vel potestate animus, sed, nec corpus quidem aliqua ratione in membra, vel in lineamenta bestialia veraciter converti potest, sed phantasticum hominis, quod etiam cogitando, sive somniando per rerum innumerabilium genera varatur: & cum corpus non sit, corporum similes formas mira celeritate capit; spiritus autem, & oppressus homini sensibus corporeis, ad aliorum sensum figura corporeæ perduci potest. Ita tamen, quod corpus ipsum hominis alicubi jaceat, vivens quidem, sed multò gravius, atque oppressius, quam somno suis sensibus obseratis: phantasticum autem illud, veluti formatū in alicuius animalis imaginem alienis sensibus appareat, talisque homo sibi videatur, qualis sibi videri possit in somnis, portare onera, quæ onera, si vera sint corpora, portantur à dæmonibus, ut illudant hominibus, partim vera onerum corpora, partim falsa, jumentum cernentibus, S. Aug. in lib. de spir. & anim. cap. 26. tom. 2. quem sequitur Majol. de admir. nat. reb. colloq. 2. §. hic probatur, pag. mihi 99. quod alijs pluribus rationibus, & auctoritatibus comprobatur, Martin. del Rio in tom. I. disquis. Magic. lib. 2. c. 17. §. prior conclusio, & quæst. 18. §. sed quando, & per tot. Potest tamen dæmon † maleficijs hominem adeo fascinare, ut à diabolo obsecrus, se putet in lupum verti, atque humanas vorare carnes, cum illud efficiat lupus verus, & quandoque dæmon ipse corpus lupo perfidile alludit, aut hominem in hujusmodi formabalijs videri facit, Syl. de Strig. lib. 2.

635

cap. 8. punt. 4. & Majol. eod. colloq. §. que
verò pag. 100. habet enim dæmones pot-
estate supra phantasmum hominis, etaque
alienare, ut videatur bestia, seu bestiale
animal, eum non sit, Andr. de Iser. in tit.
de pecul. amat. in ver. & quamquam verita-
tem in confit. Regn. Sicil. per D. August.
libr. 18. de Civit. Dei, cap. 18.

§2. His infidijs † Satan, non tantum ani-
mas, quas assidue indefessus oppugnat, sed
etiam corpora, impedit, non tantum
spiritualis, quam corporeæ salutis everfor,
sed ut ad rem redeam, in hoc genere
aliud impurissimum ille molitur, non mi-
nus damnosum, nam, quos habet da-
nare illius artis cultores, si magicis arti-
bus alicui noxā intulerint, aut ligaturis
matrimonia contracta dissolverint, aut
contrahenda impedierint, eosdem per-
versè docet, salubria superstitionis modis
remedia profiteri, & fascinatos in grave
scelus impellere, & unde vulnus illatum,
inde medicina petatur, & altera manu
venenum propinent, altera polliceri pos-
sunt antidotum. His dolis instructus, &
arte pelasgæ Satan divinum nomen affe-
ctans, miseros captat innumeros, diris
secum flammis, nisi resipuerint, excru-
ciandos. Hic illi quæstus existit uberri-
mus. Nam multi hoc nomine decepti,
corporeæ potius, quam spiritualis salutis
avidi, dum aliquid mali ab hujusmodi
belluarum peste, aut aliunde, accepisse
suspicuntur, non ad divinam opem ora-
tionibus, alijve pijs operibus imploran-
dam, confugiunt, non peccara, tanquam
veram hujusmodi malorum causam, ex-
trudere poenitentia student, sed malefi-
cos, striges, & fortilegos consulunt illo-
rum more, qui à scorpionibus i&i ab eis-

dē solēt remediū petere, plus in diabolica
arte, quam in divino subfido confiden-
tes, contra illud, Levit. cap. 19. Non de-
clinetis, inquit Demius, ad Magos, nec
ab ariolis aliquid sciscitermini, ut pollua-
mimi pere eos, & † quam hoc crimen Deo
exosum sit, multis in locis litteræ sacrae
testantur, & præsertim in ead. Levit. cap.
20. Anima inquit Dominus, quæ decli-
naverit ad magos & arioles, & fornicata
fuerit cum eis, ponam faciem meam con-
tra eam, & interficiam illam de medio
populi sui, & in si. d. cap. vir sive mulier,
in quibus Pythonicus, vel divinationis
fuerit spiritus, morte moriantur, lapi-
dibus obruent eos, sanguis illorum sit su-
per illos & in Deut. cap. 18. Non invenia-
tur in te, qui lustret filium suum, aut fi-
liam ducens per ignem, aut qui arioles
sciscitur, & observet somnia, atque
auguria, nec sit maleficus, nec incanta-
tor, nec qui Pythones consulat, nec di-
vinos, aut querat à mortuis veritatem.
Omnia enim hæc abominatur Dominus,
& propter istiusmodi sceleræ delebit eos
in introitu tuo. Hæc moyses, sic decipiuntur
à Diabolo incauti homines ad venefi-
cos, & magos divarcentes, qui dum exc-
eratissime arti, & ejus artifici Satanæ
consentient medicinam quarrentes, vel
quid simile grave peccatum admittunt,
& æternam libi mortem inveniunt. Non
tamen reticebo sæpè numero fieri, ut
hujusmodi belluz falsa pronunciant, &
varia pro medicina venenosa tribuant,
Deo sic permittente, juxta illud. Isaia c.
44. Irrita faciens signa divinorum, &
ariolos in furorem vertens, & apud Isaia
cap. 47, veniet super te malum, & ne-
glectis ortum ejus, veniet super te miseria,

quam

quam nescios, ita cum incantatoribus tuis, & cum multitudine maleficiorum tuorum, in quibus laborasti ab adolescencia tua si forte quid pro sit ibi, aut si possis fieri fortior, &c.

54. Magno † stetit Sauli Regi Pythonissa, ad quam consulendam acceperat, 1. Regum cap. 28, maximo suo malo Israelitae Deum aversati divinationibus & incantationibus operam dabant 4, Regum c. 17, Cœlestem in se iram accedit Manasses observans auguria, & Pythones faciens 4. Regum c. 21, Quot mala Pharaoni peperruntarioli, & malefici, quibus contra Dominum utebatur, Exod. cap. 7. & 14, Et Nabuchodonosor ē Regem Magi, & malefici, quos alebat, in extremum discrimen conjectere Daniel, c. 2. Hoc demum scelus adeo grave est, ut sicut divinam directe maiestatem offendit, ita severiorem cœlitus solet expectare vindictam.

55. Conjurations autem † & adjurations à quibus mox fuimus digressi, non sunt ita facienda, ut illæ ad irrationalia nocentia referantur, sed ad ipsum Deum solum ea moventem, quod tunc verè præstamus, cum illum obsecramus, ut dignissime illa compescere aliquo modo suæ Majestati grato vel referendo ad diabolum, & ei præcipiendo Ecclesiæ potestate à Deo tradita, ut cesset à movendo, ducendo, & erigendo, ac retinendo illa contra nos D. Thom. 2, 2, q. 90, art. 3, in corpore, & Navar. eod. conf. 5, n. 11. & exorcismis ecclesiasticis, quos publicus Ecclesiæ usus recepit, & approbavit, ut supra sub n. 41, & sequenti non quibusunque privati communiscuntur hujusmodi animalium depulsiones probari, testatur Martin. del Rio Disquisit. Magic. lib. 3. par. 2. q.

4. sectione 8. §. tertio licet tom. 2. Precibus tamen & signo crucis, ut dictum fuit, & aqua benedicta, qua usus fuit Sanctus Vincentius, ut loco supracitato, num. 39, hujusmodi infesta animalia expelluntur, præmissa etiam à populo sacramentali confessione sacerdotibus idoneis, & approbatis facta, sacraque communione sumpta in dictis processionibus, illisque, si opus fuerit, triduo piæ, & devotè perennis, à sacerdote sacris vestibus induito, præmissa etiam oratione Dominica, Salutatione Angelica, & Symbolo Athanasij contra dæmones permissa est conjuratio, ut abstineant ab usu irrationalium in damnum, & prejudicium generis humani, illaque in loca, unde venerunt, redire permittant, & fugiant à facie sacrosanctæ crucis, quæ eisdem dæmonibus ostendatur, & ejus virtute jubeantur fugere, & relinquere sua maleficia ad laudem, & gloriam Domini Nostri Iesu Christi, & si primæ conjurationi non paruerint, altera reperatur, & tertia, donec dicto auditentes fuerint cum firma fide, se quod petunt, aut quod animabus magis expedierit, certò impletatos, ut per D. Thomam 2, 2, quæst. 83 art. 5. Navar. in Enchrid. de orat. cap. 19. num. 162. & in dicto consilio quinto, alias 57. num. 13. usque in fin.

Quod, si quæ adhæc firmanda hastenus contulimus, nondum satis lectori fecerint, clarioræq; fortasse quisque deposceret nil promptius duci posset, nec accōmodatus, quām ipsius Dei omnipotentis vox talia docentis, ac promittentis. Apparens enim Deus nocte Salomonii dixit. Audivi orationem tuam, & elegi locum istum mihi in domum sacrificij. Si clausero cœlum, & pluvia non fluxerit,

&

& mandavero, & præcepero locustæ
& devoret tefram, & misero pestilen-
tiam in populum meum conversus autem
populus meus, super quos invocatum est
nomen meum, deprecatus me fuerit, &
exquisierit faciem meam, & egerit pœ-
nitentiam à vijs suis pessimis, & ego ex-
audiam de cælo, & propitius ero peccatis
eōrum, & sanabo terram eorum. Oculi
quoque mei erunt aperti, & aures meæ
eræta ad orationem ejus, qui in loco
isto oraverit. Paralip. lib. 2, cap. 7, ex quo
textu facilè colligitur, nihil agere, qui
calamitatibus vexati, orationis, & pœ-
nitentia remedio postposito, aliunde sibi
accerunt auxilium, execrationibus ma-
gis freti, quam precum, pœnitentiaque⁵⁷
virtute, quæ simul junctæ, quæcumque
homini necessaria sunt, solæ præstare
possunt, orationis enim vis, & efficacia
cælum aperit, & claudit: oratio solvit
vincula Petri, & Pauli dilatavit prædica-
tionis fiduciam. Oratio caminum ignis
extinguit, ora leonum conclusit, sedi-
tionem compescuit, oratio Paradisum⁵⁸
apertit, oratio cæli cardines referavit.
Oratio sterilem fecundavit. Oratio Cor-
nelij cælos penetravit. Oratio publica-
num justificavit, Sanctus Ioannes Chris-
tianus de red. suo ab Asia homil. 3, Et Iesus
ait: habete fidem Dei. Amen dico vobis,
quicumque dixerit huic monti tolle te,
& mitte te in mare, & non habitaverit
in corde suo, sed crediderit, quia quod-
cumque dixerit, fiat, fiet ei. Propterea
dico vobis omnia quæcumque orantes
petitis, credite, quia accipietis, & eve-
niet vobis Marc. cap. 11.

⁵⁶ Sanctus † Gregorius Thaumaturgus
non procul ab Amasea saxum ingens ve-

lut collis, cum ædificando templo esset
impedimento, solo iussu summovit. Quo
miraculo ethnicorū idololatrum que ædi-
tuus, cum propinquis omnibus relicto
gentilismo ad Christi fidem conversus
est, Gregorius Nissenus, in vita ejusdem
apud surium tomo 4, Sanctus Theodo-
rus Siccorum, in dilatatione templi San-
cti Gregorij magna rupes oblitus erat,
neque à fabris quavis arte exscindi po-
terat, at illi iussit voce alio se conferret,
permitteretque Ecclesæ Dei locum dilata-
tari; paruit rupes, cui jussum id fuerat,
migravitque, dimissa sibi illæsa arbore,
cui id non fuerat jussum. Gregorius
Presbyter in vita ipsius Theodosij apud
Lipoman. tom. 7, & Honorius † vir Dei
cum magna moles faxea, quam quinqua-
ginta boum juga loco non movissent,
hortulum magno incommodo assiceret,
sola oratione procul transtulit, Gregor.
Dialog. lib. 1, cap. 7, & Majol. de admira-
rand. nat. reb. colloqu. 18, §. assentias, &
ego, pag. mihi 806.

Sarraceni † Evangelium Christi bla-
sphemare volentes, omnino incumben-
tibus, ut Christiana Adlogio è Regione
Tarvisina Regni Mosul detruderetur, &
accitis igitur Christianis, proposuerunt
oportere eos, vel propriæ fidei signum
aliquid edere, aut loco cedere, ac solum
vertere, montem enim illis esse transfe-
rendum, quod sic dictent Christi dogma-
ta. Absterrita tota Christiana plebs,
miracula faciendi virtutem apud se non
agnoscens, moesta cœpit esse, tunc vir
quidam Christi fervens amore, & fide,
confortavit pusillanimes, & fusa oratione
ad Dominum, cum tota fiducia monti
iussit, ut alio se transferret in nomine
Sanctæ

Nnn

Ianæ

sanc*t*z, & individu*z* Trinitatis, & 1. c. 18. & Majol. de admir. nat. reb. translatus est. Quo miraculo multi qui alias auctoritates adducit, colloq. Sarracenorum conversi, Christi fidem 16. §. post hac omnibus seculis, pag. mibi suscep*erunt*. Marc. Polyt. navig. lib. 728.

DE IUDAEIS, ET SARRACENIS.

Cap. IV.

S V M M A R I V M.

- 1 Iudei ipsis bruti sunt deteriores,
Ad Christi fidem conversi retinent jus suc-
cessionis, ibidem.
- 2 Possunt petere legitimam vivo patre.
- 3 Sunt in fide instruendi, & à quibus.
- 4 A suis domesticis, & parentibus sunt se-
gregandi.
Ad fidem non sunt cogendi, ibidem.
- 5 Antequam baptizentur, quandiu expe-
ctandum.
- 6 Non debent per vim baptizari.
- 7 Et quare.
- 8 Idem, quod supra, num 4.
- 9 Restitutio non datur contra impressionem
characteris.
- 10 Dolus, quo quis ad bonum inducitur,
non imputatur.
- 11 Iudei in delictis ecclesiasticis subsunt foro
ecclesiastico, & in quibus.
- 12 In quibus delictis subsunt foro seculari.
Iudex ecclesiasticus in causis miseri fori,
etiam contra Hebraeos jus habet prae-
ventionis, ibidem.
- 13 Iudei nondum conversi non possunt dici
heretici, & quare.
Infideles non possunt esse heretici, & qua-
re, ibidem.
- 14 Neophyti contumaciter Iudaizantes,
tanquam heretici, sunt puniendi.
- 15 Iudei, si fiant Saraceni, non punian-
tur.
Limita, ibidem.
- 16 Iudei non possunt excommunicari, &
quare.
- 17 Idem, quod supra num. II.
- 18 Anchariani opinio reprobatur.
- 19 Idem, quod 12.
- 20 Idem, quod supra num. II.
- 21 Idem.
- 22 Idem.
- 23 Hæreticorum sautores sunt ipso jure ex-
communicati.
- 24 Idem, quod supra num. II.
- 25 Idem.
- 26 Iudei Christianos probro habent, & ludi-
brio.
- 27 Iudei, si contra legem suam peccant,
puniuntur à Iudice ecclesiastico.
- 28 Iudei publica officia minimè committen-
da.
Et quare, ibidem.
- 29 Iudei sunt infames.
- 30 Iudeorum azima Christianis non licet
comedere.

§ Iudei.